

linna pindala tema tagamaana, kohalikke keskusi aga tsentraalse asula mõjualuste alevi- või alevikukeskustena.

Teostades üksikute kohalike keskuste kauguste mõõtmisi äri- keskusest saame järgnevad andmed.

Kuperjanovi tn. kohalik ärikeskus	—	kaardil nr. 3	1	—	880 m
Riia	"	"	2	—	1 000 "
Pargi	"	"	3	—	920 "
Vene	"	"	4	—	900 "

Seega leiame huvitava asjaolu, et kõik kohalikud keskused asuvad peaaegu samakaugusel äri- geom. keskusest. Selle väite illustreerimiseks on kaardile tõmmatud ringjoon, raadiusega 850 m. Kõik kohalikud keskused kas asuvad sellel joonel või ta lähemas naabruses, moodustades nagu vaniku ümber äri- la.

Seega ilmneb täielik analoogia eespoolmainitud Chabot' ja Kohl'i väidetega.

Nii võime vaadelda neid kohalikke keskusi kui iseseisvaid organisme, mis paiknevad kontsentrilise ringina ümber ühe suurema äri- la. Kui tuletame meelde neid põhjusi, mis võisid tingida lokaalse keskuse tekkimist, ja võrdleme seda Kant'i poolt toodud sõltuvusliku tekkepõh- jusega, siis leiame põhjuste analoogsust. Ka siin näeme mitte täielist korrapärasust, näeme lünkade olemasolu muidu korrapärases süsteemis, mis meid veel aga ei õigusta oletama, et ilmnenud korrapärasus on juhuslik. Äri- la ja lokaalse keskuse vahel on teatav hõredamalt ärista- tud ala, kuna suundades, kus puuduvad lokaalsed keskused, väheneb äride tihedus pöördvõrdeliselt kaugusega. Sama nähtus ilmneb ka tsentraalses süsteemis, kus perifeerias asuva keskmise suurusega asula ja tsentraalse asula vahel on väikesed asulakesed, seega samalaadiline nõgu nagu linnaski.

Nõnda leiame palju analoogiat selle kahe nähtuse vahel. Teisest küljest ei taha ma väita nende andmete põhjal, et säärane korrapärasus peaks esinema igas linnas, selleks tuleks läbi uurida palju materjale, et võida lugeda seda hüpoteesi aksioomiks. Olemasolevate andmete põhjal võib aga täie õigusega kinnitada seesuguse süsteemi olemasolu Tartus.

Prof. Park väidab, et lokaalsed keskused on liikuvamad kui äri- la ja paiknevad ümber mõne neid tekitava põhjuse muutumisel või mujale siirdumisel. (Näit. liiklemissuuna muutus). See on mõistetav, kuna